

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Sanctis

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXX

Vt mundi huius prospera ta[n]quam perniciosa contemnenda, & aduersa
seu saluberrima amplectenda sint: & de paruulorum innocentia,
simplicitate ac humilitate sectanda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47060](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47060)

sunt, ita videntur etiam abundè redemptoris gratiam participasse.

Tunc adimpletum est, quod dictum est per Hieremiam Prophetam, dicentem: Vox in rama audita est, ploratus & ululatus multus, Rachel plorans filios suos. Et noluit consolari, quia non sunt.

Probat sanctus Euangelista scripturæ autoritate longè ante hoc beatissimorum parvulorum martyrium esse prædictum, sicut & alias sæpè scripturæ testimonia adhibet, id què eo libentius, quod Euangelium suum Iudæis hebraicè scriberet, quos putabat etiam diuinorum voluminum sententijs ad credendum promouendos. Quod autem dicit vocem in rama auditam, in excelsis intelligendum est. Cum enim multi occisi sint infantes, atque parentes multi suis orbatì liberis, communis multorum clamor & planctus exortus est, qui etiam cælos posset attingere. Porro quod Rachelem dicit plorasse filios suos, cum Bethleem sit in tribu Iuda, quæ ex Lia potius orta est, de locis adiacentibus, in quibus etiam multi occisi sunt, accipiendum est. Constat enim Rachelem haud procul à Bethleem sepultam: & ideo ratione sepulturæ mater eorum dicitur, qui illis in locis perempti sunt. Siue etiam quod tribus Iuda & Benjamin finitimæ sunt: atque ita dum nō modo in Bethleem, quæ ad tribum Iuda pertinet, sed & in omnibus finibus eius, quos etiam tribus Benjamin quæ ex Rachele duxit originem, attingit, occisi dicantur. Rachel suos plorasse fertur filios per Synecdochen. Et noluit consolari, quia non sunt, quod potest duplicem habere significationem, vel quia non sunt superstitēs, vel quia non sunt extincti, sed potius martyrij beatitudinem adepti. Dubium autem non est, quin dolor vehementissimus & qui nullam ferme consolationem admitteret, illorum infantium matres inuaserit. Sed Herodes impius diuinam non euasit ultionem. Nam & ipse suis liberis miserabiliter orbatus est, & sua manu se interemisset, ni fuisset à quodam præpeditus: breui tamen postea obiit vt Iosephus refert, super omnes infelicitissimus. Non enim dignus erat diuinam euadere ultionem, qui sine vlla ratione innoxios paruulos tam immaniter trucidarat, & missum mundo Saluatorem ante extinguere voluit, quam id cuius causam missus erat, id est, humani generis liberationem perfecisset.

Genes. 36.

Beniamin tribus videri ortum habuit.

Herodes crudelis in innocentes quinam occisus sit.

SERMO IN EADEM SOLENNITATE.

Vt mundi huius prospera tanquam pernicioſa contemnenda, & aduersa ceu saluberrima amplectenda sint: & de paruulorum innocentia, simplicitate ac humilitate ſeclanda.

Surge, & accipe puerum & matrem eius, & fuge in Aegyptum, Matth. II. Quod Dominus noster Iesus Christus ab ipso vitæ suæ exordio præ omnibus delicijs & commodis temporarijs, incommoda, miseriam, laborem & dolorem amplexus est, magno mysterio & saluberrima institutione ac efficacissima per suadendi ratione non vacat. Non multis opus est libris, vnde

p disci-

Infantia
Christi quam
perfecte nos
doceat quæ
facienda.

Proner. 8.
Mundus que-
nam male
doceat con-
tra veram
Christi insti-
tutionem.

Ioan. 14.

Prosperitas
mundi quid-
nam sit.

Psal. 36.

1. Ioan. 2.
Chryso. 10.

Iob 7.
Iob 20.

discamus quid præcipue placeat Deo, aut salutem nostram conducibilis sit. Inspiciamus tantum exempla Christi, & abunde inde de omnibus docebitur. Vis nosce quæ potissimum sequi, quid respicere debeas? Ipsa Christi infantia satis superque te docet. Elige non quæ Mundus habet in precio (hæc enim vana & misera, imo & fallacissima sunt) sed ea potius quæ mundus fugit & horret. Si ignoras ea, clamat tibi Christus infantulus ad matrem vbera pendens & dicens. Noli amare voluptates, diuitias, honores, prospera mundi & eiusmodi. Vide ut ego qui Dominus omnium sum, quicquid carni molestum est, extremam inopiam, mei contemptum, & mundi aduersa propter te non solum redimendum, sed etiam instituendum, amplector. Nec debes putare parui pendendum esse, exemplum meum. Cum enim Dei patris increata sapientia sim, non possum nisi quod optimum sit agere: neque erro plane, neque fallor: sed quid me contemnere vides, ea reuera vilia sunt, atque ob id merito contemnenda: quæ autem me eligere cernis ea omnino salutaria sunt, atque ea re cum primis amplectenda. Hortatur mundus & verbis & exemplis perniciosissimis, ut mollia & suauia seferis, ut loquacitati, scurrilitati des operam, ut opes corradas, ut comestationibus & potationibus tempus transigas, ut honores & dignitatem ambias: sed si bene attendas, longe aliud te hortatur paupertas mea, stibulum vile & durum præsepium, graue molestumque exilium, vagitus & lacrymarum, taciturnitas, diuitiarum contemptio, sobrietas & abstinentia mea, summa humilitas mea, & omnis honoris fastidium. Ista dilectissimi in Christo adhuc infantulo nobis proponuntur non tantum legenda, sed etiam imitanda. Ipse veritas est, ergo quicquid ab eo discordat vanum & fallax est, ipse via est: deuium ergo & errore obnoxium sit oportet, quicquid ab ipso abducit: ipse denique vita est: exitiale est igitur quicquid ei repugnat. Si beatitudinem, si veram animarum nostrarum salutem appetimus, isti veritati, huic viæ, huic vitæ inhæreamus. Discamus mundum istum contemnere, si à Deo contemni nolumus. Quid est enim omnis huius mundi prosperitas, quid oblectamenta, quid voluptas, nisi umbra quædam vanissima, nisi somnium inanissimum *Noli amulari*, ait Propheta, *in malignamibus*, neque *slaueris facientes iniquitatem, quoniam tanquam fenum velociter auferentur & sicut olera herbarum cito decident*. Et Apostolus Ioannes: *Ecce mundus transiit, & concupiscentia eius*. Et D. Ioannes Chrysostomus, Centum, inquit, si placeat annos demus delitijs: adde & alios centum si libet: adde & decies centum, quæ erit ex his ad æternitatem compensatio? Nonne omne tempus vitæ huius, quo delitijs frui videmur & indulgere vanitati, quasi noctis vniuersi somnus, ad æternitatis comparisonem videtur. Sic etiam D. Iob. *Pater*, ait, *mibi Domine nihil enim sunt dies mei*. Atque apud eundem etiam alibi dicitur: *Latus impiorum breuis est, & gaudium hypocritæ ad instar puncti. Si ascenderit usque in caelum superbia eius, & caput eius nubes tetigerit: quasi flos qui limum in se ne perdetur, & qui eum viderant, dicunt: Vbi est? Velut somnium voluens non inueniatur, transiet sicut visio nocturna*. Quid his verbis possit dici efficacius? Sed hæc iam attendere nolumus quando ea summa cum utilitate attenduntur. Itaque velimus nolumus, tum ea attendemus, quando iam eorum confidens ratio planè infrugifera erit. Interim mundi prosperitas & vanissima gaudia

VI
22

dia ac oblectamenta avidissimè appetuntur tanquam ea finis noster sint, ob quem conditi simus: & tamen etiam cum iam habentur, continenter præterfluunt, nec possunt vlla vi aut arceretineri. Præterit enim *figura huius mundi*, præterit quicquid temporarium est, & quo quisque maioribus se putat huius vitæ frui oblectamentis, eo se inaniorem magisque delusum sentiet, vbi ad extrema peruentum erit.

Itaque sciens benignissimus Saluator noster prosperos huius mundi successus vt plurimum periculosos & perniciales esse hominibus, noluit vnquam quicquam habere prosperum toto vitæ suæ spacio, non quo sibi timeret, sed vt nobis suo exemplo consuleret. Vnde factum est vt paulo post natiuitatem suam angelum mitteret ad S. Ioseph, qui cum moneret secedere in Aegyptum. Et reuera quid poterat illi tantillæ ætati accidere grauius? Tamen hoc non coactus sed sponte sua suscepit, & aliquot annis perculit. Poterat omnibus bonis rebus, omni honore & dignitate regia, delicijs quoque saltem licitis & commodis perfrui: & quidem nemo iustius. Quid enim vnquam peccati admiserat, cuius causa aduersa perpeti, deberet? Sed hæc omnia contempnit & fastidiuit, vt nobis contemnenda & fastidienda persuaderet. Ergo dilectissimi non quaramus, præsertim immodicè, huius labentis vitæ prosperitatem. Multum enim reuocat animum ab vtilissima futurorum consideratione de qua Sapiens ait: *Memorare non sima tua, & in æternum non peccabis.* O quam multos miserè euerit, atque in extremam miseriam horrendamq; damnationem adduxit rerum, voluptatumq; affluentia, qui si aduersis fortunæ statibus iactati fuissent, nunquam fortassis in tot animæ pericula incidissent. Exemplo nobis sunt Saul, Absalon, Salomon, Ieroboam, atque innumeri alij, quos prospera fortunæ aura in maxima impulit pericula & in ipsam quoque, vt veremur, tartari voraginem, quam de Salomone dubium adhuc est seruatus ne sit an perierit. In Euangelio secundum Lucam diues quidam introducit, indutus purpura & bysso, & splendè quotidie celebrans conuiuia: Sed post momentaneas illas sui corporis voluptates, sepultus dicitur in inferno. Contra verò miser quidam & mendicus Lazarus commemoratur, qui etsi aliquid molestiæ sensit dum viueret, postea tamen receptus est in sinum Abraham. Equidem facildè crediderim diuitem illum si Lazari penuria & morbo laborasset, nunquam ad id calamitatis peruenturum fuisse: atque ediuerso Lazarum si diuitis esset fortunam expertus, in idem damnationis periculum potuisse incidere. Hoc enim præter cætera mali habent secundi ac læti huius temporariæ vitæ successus, quod sæpe etiam bene firmos & robustos animos emolliunt ac labefactant, atq; sensim ita penitus eneruant, vt omnis virtutis ac pudoris oblit, in quosuis vitiorum gurgites sese immergant. Exempla possunt ex scripturis peti. Atque sicut pessimos plerumque exitus habet mundana prosperitas, & pauci ea bene vti nouerunt, fitq; plurimis malè agendi & æternæ damnationis occasio: ita ediuerso multis laborare aduersitatibus, multasq; afflictiones, tentationes, miserias perpeti ac experiri, tot secum fructus & vtilitates aduehit, vt eas nemo satis capere, nedù explicare queat. Dada tamè opera est, vt æquanimitè feratur. Quod si obmurmuret carnis infirmitas, id nihil obstat: tantù volûtas & ratio superior patiens sit.

2. Cor. 7.

Prospera huius mundi vitæ Christus habere noluit.

Matth. 2.

Eccle. 6. Voluptas prosperitasq; in quæ mala præcipitent. 1. Reg. 15. 2. Reg. 15. 3. Reg. 15. Lucæ 10.

Prosperitas huius mundi quibus malis sit obnoxia.

Aduersitates huius mundi quanta bona secum adferant.

Libet hic commemorare primum exempla quædam, quibus quantum profint aduersa perspicuum fiat. Populus ille Israeliticus dura ceruicis quæties relicto yero Deo ad colendos dæmones sese contulit, mox ab hostibus suis grauitè afflictus fuit. In ipsa autem afflictione cœpit redire ad agnitionem peccati sui, clamauit quæ ad Dominum, & relictis idolis, vni Deo seruauit, isq; eorum misertus, ab hostibus eos liberauit. Quando illi vnquã ad sanam mentem redissent, nisi vexatio dedisset intellectum auditui? Ioseph filius Iacob patriarchæ plus vexationibus creuit etiã in solo peregrino, pœta apud Aegyptios, quã vnquam in paterna domo crescere potuisset, apud fratres suos. Sub Iosue duce populi Israel nunquam legitur idem populus ad adoranda dæmonum simulachra, defecissè (nam continuis fermè bellis & laboribus vexabatur) mox autem vbi cœperunt otio & quiete perfriui, nimum suum ad idololatriam adiecerunt: ex quo vno exemplo & aduertitatis vtilitas, & prosperitatis pericula satis possunt animaduerti. Manassè rex impiissimus, cum propter immanissima flagitia sua ductus esset captiuus in Babylonem, in ipsa captiuitate respicit, & tanta Dominum, quem prius contempserat, humilitate & instantia precatus est, vt suo regno restitutus sit. Non oportet singulis recitandis immorari. Carptim tantum hinc inde quædam adferimus. Iudith vidua illa singularis & admirabilis, castitatis exemplũ cum suos admoneret, inter cætera hæc quoque ait: *Mores esse debetis, quomodo pater noster. Abraham tentatus est, & per multas tribulationes probatus, Dei amicus effectus est. Sic Isaac, sic Iacob, sic Moyses: & omnes qui placuerunt Deo per multas tribulationes transferunt fideles.* Quã prope adfit Dominus afflictis, & tribulatis, etiam ex Daniele satis colligi licet, apud quem Nabuchodonosor rex legitur cum tribus socijs eiusdem Denielis in fornacem coniectis quartum vidisse similem filio Dei. Idem ipse Nabuchodonosor rex felicitate nimia in intolerabilem erectus superbiam, tandem vltique ad bestiarum conditionem reductus & extremè humiliatus, recuperauit sensum, & multa laude profecutus est Deum cæli viuentem in secula seculorum, in quem prius blasphemus fuerat. Et hæc quidem ex veteri testamento desumpta sunt, pauca è plurimis. Possent itidem multa ex nouo adferri, sed omisis omnibus hoc tantum dicamus Ecclesiam & fidem Christi ac veram pietatem nulla re magis quã persecutionibus & vexationibus creuisse. Lapidato à Iudæis Stephano protomartyre, facta est persecutio magna in Ecclesia quæ erat Hierosolymis, ac omnes dispersi sunt per regiones Iudææ & Samariæ præter Apostolos: sed hac occasione longè lateq; diuulgari cœpit Euangelium Christi. Sed hætenus quanta sit aduersitatis vtilitas exemplis declarasse sit satis: iam de eadem etiam alia ratione nonnihil dicamus. Libenter enim hac de re & loqui & audire debemus: siquidem id potest prodesse multis, maximè qui afflictis sunt & aduersis casibus fatigantur, quorũ grandis numerus est. Solet omnipotens Deus electos suos multis affigere incommodis, & duris ac asperis castigare flagellis. Possit id videri ex odio proficisci. Sed absit, vt benignissima Dei natura talis sit. Cor igitur eos præcipue flagellat, qui tamen illius student voluntatem exequi, ac eius obedire mandatis? Non aliam vtiq; ob causam, nisi quia eos præcipue diligit. Ergo singularis dilectionis indicium acriora flagella sunt: ita planè. *Quia*

Iudic. 10.

Esai. 41.
Genes. 39.

Iudic. 2.

4. Reg. 21.
2. Para. 35.Iudith 8.
Genes. 22.

Genes. 24.

Genes. 31. 32.
Exod. 3.
Danic. 3.
Daniel. 4.Ecclesi. 1.
Ca. 1.
molicã semper ex persecutionibus creuisse.
Ador. 1.Amicos suos
Deum affigere multis
flagellis &
preffuris.

enim diligit Deus castigat: flagellat autem omnem filium quem recipit. Noli iudicia
 mansuetissimi & clementissimi creatoris ex te ipso metiri. Tu forsitan ne-
 minem nisi iratus percuteres: ille suos non nisi summe diligens castigat.
 Imo vero etiam improbos & iniquos non nisi summo cum amore flagel-
 lat, hoc scilicet solum efficere cupiens, ut respiciant. Et ut iam partim ex-
 emplis probatum est, innumeri vexationibus ad rectam viam reducuntur,
 qui si semper secundis vterentur successibus, nunquam salui fierent. Vis autem
 nosse, quomodo se gerat Deus erga eos quos vere & iuste odit? Audi eum per
 Psalmistam dicentem: *Dim si eos secundum desideria cordis eorum, ibunt in ad-*
imentionibus suis Ergo illos summe odit, quos licet male viuētes flagellis af-
 fligere non vult, sed in hoc mundo prosperare permittit. Sed graue est
 aduersa perpeti. O quisquis ita dicis, vide obsecro quid dicas. Graue qui-
 dem est aduersa perpeti, sed humana infirmitati. Verum audi quid per pro-
 pheta Dominus polliceatur ei, qui aduersitate laborat: *Cum ipso sum*, inquit,
in tribulatione scriptam eum, & glorificabo eum. Esto iam carni molestum sit: nisi
 enim molestum foret, quare virtus esset æquanimiter perpeti? sed Dominus
 propè est, ut eruat afflictos omnes, ut cum eis portet onera quibus pre-
 muntur, imo ut ipse maximam oneris partem in se recipiat, & spiritui quā-
 dam addat fortitudinem, qua etsi non semper hilariter, tamen patienter fer-
 rat, quicquid oneris quicquid molestiæ impositum erit. Carnis obmurmu-
 ratio nihil veræ penitentiæ derogat: tantum si spiritus suo sit subditus creato-
 ri. At quidam eximius Theologus Deum se æque præbere in afflictionibus, si-
 cut in venerabili sacramento. Facile id credi potest, si quis afflictionum
 multimodos fructus attendat. Afflictionibus Omnipotens Deus tanquam
 aptissimis instrumentis uti solet ad expurgandam præparandamq; homi-
 nis animam, ut gratiæ illius capax fiat: & quo sublimius quempiam euehe-
 re ac præclarioribus ornare virtutum & charismatum muneribus consti-
 tuit, eo solet durioribus & acerbioribus, tum externis, tum internis eum
 doloribus affligere. Ita si cunctos superiorum temporum sanctos aspiciamus,
 ut quique Deo fuere charissimi, & vitæ sanctimonia præcellentius instru-
 cti, ita eos videbimus plura immanioraq; perpeffos cruciamenta. Puras si in
 huiusmodi cruciatibus & afflictionibus non maxima inesset utilitas, Deus
 benignissimus talibus amicos suos vexari permetteret? Minimè verò. Non
 enim delectatur pœnis nostris: & tamen affligit nos, quia cupit nos maximis
 afficere beneficijs gratiæ suæ: sed ea capere non sumus idonei, nisi prius bene
 purgemur: nihil tam efficax est ad purgandas & excoquendas animarum
 fœdes, quam ignis tribulationum & vexationum temporalium. Quæ res
 multos permouit amicos Dei, præcipuè martyres sanctos, ut ad immania
 quamuis tormenta haud aliter, quam ad epulas alacriter accurrerent, &
 quippiam se pati posse gratularentur. Sicut etiam de Apostolis S. Lucas re-
 fert, quod gaudentes ierint à conspectu concilij, quoniam digni habiti essent
 pro nomine Iesu contumeliam, imo & verbera pati. Nam flagellis tum caesi
 erant. Hæc etiam, ut scilicet aduersa libentibus animis perferantur, mul-
 tum confert non tam ipsa considerare aduersa, quam amorem, benignita-
 tem & beneuolentiam ea nobis irrogantis Dei. Nihil enim vnquam quic-
 quam nobis in hac vita molestiæ vel doloris accidit, quin ex æterna & in-

Hebr. 12.

Iniquos cur
Deus subin-
de flagellat.

Psalm. 10.

Quæsum
Deus summo
odio habere
dicatur.

Psalm. 90.

In afflictio-
nibus quo-
modo seip-
sum Deus
præbeat &
exhibeat.
Afflictionum
fructus mul-
tiplex quis.

Ignis tribula-
tionum vi ex-
coquat ani-
mas fideles.
Actor 5.
Aduerso quæ-
que quomo-
do leuia &
iucunda fiant
Dei amicis.

comprehensibili Dei charitate proficiatur. Dum igitur flagellis qualibet
 cunque nos inuisit, cogitemus ex amantissimo & verè paterno corde eius
 omnia præclarissima nobis donari: & licet ipsa per se molesta & aspera sint, ta-
 men contèplatione mittentis Dei paulatim dulcescent. Quanto autè plus ha-
 bent amaritudinis diuinæ flagella misericordig, tãto maiori ex beneuolen-
 tia & dilectione ea manare prorsus certissimi sumus. Atq; vtinam ea essent
 animi fortitudine & cõstantia præditi, vt afflictiones audissimè sentiremus,
 quemadmodum Saluator noster vnigenitus Dei Filius nihil æquè tota vi-
 sua appetiisse videtur. Imo in ipso matris suæ vtero crucè sibi tanquã spon-
 sam gratissimã & electã ex millibus ardentissimo amore coniunxit, & vicinè
 ad vltimū vitæ articulum nullo quamuis breuissimo temporis spatio dereli-
 quit. Et vt nulla electorū suorū ætas à cruce immunis esset, statim post or-
 suū innocentissimos paruulos grandi numero, id est, vt habet missa Aethio-
 pica, quatuordecim millia crudeliter extingui permisit, quo simul etiã tan-
 gloriosius coronaretur. Quisquis igitur in membris Christi appetit nume-
 rari, crucè amplectatur, crucè semper & vbique ferat, à cruce nunquã se auelli
 patiat: mollia autè & fallacia temporalium, vanitatū & oblectamentorum
 blandimèra & illecebras carnis, tanquam insidiosissimum diaboli laqueum
 semper fugiat quantum potest. Sed ne beatissimorum paruulorum, Christi
 innocentium martyrum solennitatem absque fructu nostro celebrare vide-
 mur, debemus charissimi ex eis quædam nobis imitanda sumere. Neque
 quod putemus in tantilla ætate deruisse virtutes, quas etiam viros imitari
 deceat. Nam hoc ipso quod paruuli fuere, summam in se nobis innocentiam,
 mansuetudinem, humilitatem, simplicitatem, pluresq; alias virtutes exhibent.
 Vnde etiam Christus ad beatam nos infantiam reducere cupiens. Nihil
 inquit, conuersi fuerit & efficiamini sicut paruuli: non intrabitis in regnum celorum.
 Imitemur igitur primo paruulorum innocentiam, ne cui vnquam noceremus.
 Nullus in animo rancor, nulla maleuolentia, nulla nocendi libido,
 nullum odium resideat. Si quando que subita subrepit iracundia, non re-
 neatur: non hæreat animo, non erumpat in vindictam, sed mox sopita con-
 quiescat. Imitemur etiam humilitatem. Paruuli quamuis diuites non falli-
 diunt consortia pauperum paruulorum eadem facilitate iunguntur infima
 fortis puerulis, vt maximè fortunatis: non se extollunt, non sunt ambitio-
 si, nõ suas opes aut generis dignitatem iactitant, non cupiunt alijs antefere-
 re. Quid non in his est, quod omni Christiano maximè sit expetendum? Atque
 hæc omnia verè præstat humilitas, quæ virtus sicut est præcipuè necessaria
 filijs gratiæ qui à Christo iubentur discere quod sit mitis & humilis corde:
 ita penè apud Christianos omnes prorsus sepulta & explosa videtur. Si qui-
 iam mundi fastum sectari nolit, sed Christi humilitatem in se malit vt carere
 que exprimere, non aliter quam amens quispiam aut barbarus irridet.
 Verum tanto nos magis oportet tam eximiam excolere virtutem. Hoc ip-
 sum enim argumento est multum eam placere Deo, & inuisam esse diabolo,
 quod insipientes & miseri filij seculi huius vsque adeo eam contemptui ha-
 bent. Porro ad obtinendam veram humilitatem, maximè conducit agnitio
 sui, vt agnoscas propriam vilitatem & fragilitatem: quam quisquis bene ag-
 noscit, non solum ea sibi imputat peccata, quantum quidem ad ipsum pertinet

Crux sua cui-
 que qui ferē-
 da.

Innocentes
 martyres qui
 imitandi sunt.

Matth. 18.
 Virtutes in-
 nocentium
 quæ non imi-
 tanda sunt.
 Innocentia.

Humilitas.

Matth. 11.

Humilitati
 obtinendæ
 quænam ne-
 cessaria sunt.

net, in qua prolapsus est, sed etiam in qua prolabi potuisset & haud dubie prolapsurus fuisset, nisi Dei benignitate seruatus esset, nisi occasiones & tēta-
 Bernard.
 tionēs ipsi subtraherent, dicitq; cum D. Bernardo ex sententia: Nisi quia
 Psalm. 99.
 Dominus adiuuit me, paulo minus cecidisset in omne peccatum anima mea.
 Atq; hac consideratione non se extollit, etiamsi se sentiat non admodū gra-
 uiter peccasse. Sic enim hoc nō suae virtutis, sed solius esse misericordiae Dei:
 nec facile sibi tribuit innocentiam, sed potius mortaliū omniū miserimū
 se cōfiteatur. Nec opus est, id vt simulatē faciat. Nam reuera ita est: & esset sanē
 Paradigma.
 Sylois.
 miserimus omnium, nisi diuinitus protectus foret. In vitis patrum de bea-
 tissimo abbate quodam Sylois vocato exemplum memorabile profun-
 distimae humilitatis legitur, quod cum multis annis sanctissimē & seuerissi-
 mē vixisset, videretq; angelos venientes, qui eius animam ducerent in caelū,
 petierit spatium sibi concedi, quo adhuc poenitentiam ageret: & cum astan-
 tes fratres dicerent eum non habere opus poenitentia, responderit nescire se
 si vel initium poenitentiae fecisset. Ecce quantum ab eius oculis omnem ante-
 actam perfectissimam vitam summa humilitas abscondit, quae cum nō sine-
 bat aspiciere quid fecisset, sed quid esset ex seipso. Semper enim vera humili-
 tas abscondit homini bona illius, tanquam quae solius Dei sint: mala autem,
 quae propriē nostra sunt semper ob oculos ponit, nisi fortē quandoque ni-
 mia animo obrepat pusillanimitas vel desperatio, propter quā vile sit & ex-
 pediens rectē facta sua ad memoriam reuocare, quemadmodum Ezechias,
 rex cum se moriturū putaret, stens dixit ad Dominum: *Memento queso, quomo-
 do ambulauim coram te in veritate, & in corde perfecto, & quod placitum est coram
 te fecerim.* Hae humilitatis virtus in tantum placuit Deo in beatissima sem-
 perque virgine Maria, vt illius specie ac pulchritudine captus, nimium quē
 delectatus, vltra se cohibere non posset, quin in ea & ex ea naturam humanā
 assumeret. Erant quidem in illa sacratissima virgine plures aliae, imo & om-
 nis generis virtutes etiam in summo gradu, & tamen nulla sic regem gloriae
 illexisse & attraxisse videtur, vt eius inestimabilis humilitas. Potest hoc ip-
 sius venerandae virginis testimonio comprobari. *Respexit inquit, Dominus
 humilitatem ancilla sua.* Non dicit virginitatē, quae in ea erat integerrima, non
 charitatē, non sapientiam, non qualuis alias virtutes, sed tantū humilitatē.
 Et quid mirum, si tantā apud Deum gratiā nobis conciliauit humilitas, quā-
 do superbia ex angelis demones, ex paradisi habitatoribus exules & demo-
 num seruos fecit? Si enim tantū potuit nocere superbia, cur non multo am-
 pliū humilitas prodesset, cum superbia vel diabolicae vel humanae malitiae
 vitium sit, humilitas autem donum gratiae celestis? Sed emur hanc virtutem
 dilectissimi, vt nos quoq; apud Deū gratiā inueniamus. *Excelsus Dominus, ait
 Propheta, sed humilia respicit, alta autem, id est, superbos à longē cognoscit.* Atq;
 idem ipse *superbus resistit, ac humilibus dat gratiam.* O quam multi simplices & i-
 diotae suae humilitatis merito ad maximam euecti sunt Dei familiaritatem,
 vbi contra multi philosophi, multi etiam seculi sapientes ob suam superbiam
 demeriti sunt in cenū stultissimarum opinionū & portentosarū haerelū, &
 quod magis horrendū est, in profundissimā tartari abyssum. Sed pergamus
 nunc ad ceteras paruulorū virtutes cōmendandas, quae etsi plures sint quā vt
 hoc loco cōmodē tractari queant, ex ijs tamen vel vnā, nepe simplicitatē vo-
 p. 4. bis cha-

Humilitas
 vera vt homi-
 ni sua bona
 semper ab-
 scondit, ma-
 la autem ob
 oculos po-
 nat.
 4. Reg. 20.
 Humilitas
 beatissimae
 Mariae quan-
 tum Deo pla-
 cuerit.
 Psal. 44.
 Luca 1.
 Esai. 40.
 Gen. 3.
 Psal. 137.
 Prover. 19.
 Iacob. 4.
 1. Pet. 5.
 Humilitas
 simplex quā-
 ti meriti sit a-
 pud Deum.
 simplicitatis
 virtus quā
 sit facienda.

VI
 22

Matth. 10.
Iob 1.

Duplicitas
quam quam
displiceat
Deo.
Matth. 6.
Matth. 8.

Paradigma.

his charissimi imitandam proponemus. Hanc enim ut Christiani omnes sectarentur, Christus ipse admonuit ubi ait: *Esote simplices sicut columbe*: quæ virtus etiam in S. Iob diuino testimonio laudatur, dicente scriptura quod fuerit vir simplex. Hæc virtus præcipue ornat omnes à religione Christianos, à quibus maxime abesse debet omnis duplicitas, omnis simulatio & hypocrisis, quippe qui simplicissima veritati, id est, Domino nostro Iesu Christo in baptismo nomen dedere. Absit igitur, ut quisquam quicquam erga proximum suum per fraudem, dolum, & calliditatem gerat, absit ut quicumque mendaciorum cuniculis fratres euertere velit. Sit in omnibus vera & Christiana simplicitas, qua syncerè & ex animo cunctis gratificari, prodesse & opitulari pro sua quisque virili cupiamus, neque tamen pro huiusmodi studijs & officijs beneuolentiæ & charitatis, humanas captemus laudes: nam & id quoque duplicitatis est, quam Dominus condemnat, ubi ait: Nemo potest duobus dominis seruire: sed simplici corde vni Deo ac Domino nostro in omnibus placere appetamus. Ita nimirum verè paruuli erimus, & faciemus satis Dominicæ adhortationi qua ait: *Nisi conuerſi fueritis & efficiamini sicut paruuli, non intrabitis in regnum celorum*. Iam finem sermoni nostro imponere liberet: sed quia superius multa de aduersitatum tolerantiâ ac utilitate dicta sunt, quoddam hic exemplum memoratu dignissimum recitare placeret, quod posset animos vestros ad aduersorum perſeſionem vehementer accendere. Neque me putetis narrare fabulam, sed rem gestam, quam fide dignissimus D. Ioannes Cassianus Abbas in XV III. Collatione patrum commemorat in hæc verba. Fœmina quædam haud obſcuris orationibus, Alexandriæ degens in domo quæ ipsi à parentibus fuerat derelicta, religioſe Domino deſeruebat. Hæc igitur veniens ad beatæ memoriæ Athanasium Episcopum, precabatur ut aliquam sibi alendam viduam daret, quæ ecclesiasticis sumptibus pasceretur. Et ut petitionem eius verbis ipsius exprimamus, Da mihi, inquit, aliquam de fororibus, in qua repaſsem. Sacerdos igitur cum laudasset propositum fœminæ quod eam ad opus misericordiæ vidisset esse promptissimam, iussit ex omnibus eligi viduam, quæ & honestate morum & grauitate ac disciplina omnibus præferretur, ne forte desiderium largitatis percipientis vitio vinceretur, & quæ mercedem quæreret in egena, damnum fidei prauis eius offensa moribus pateretur. Cui cum domum adductæ omnibus deſeruiret obsequijs, virtutem modestiæ eius ac lenitatis experta, vidensquæ se ab ipsa momentis singulis gratiarum actione pro officio humanitatis honorari, post dies paucos ad memoratum reuertitur sacerdotem, Rogaueram inquit, ut mihi daret quam ego reficerem & cui morigeris famularer obsequijs. Cumquæ ille necdum propositum fœminæ ac desiderium intelligens, aestimasset petitionem eius dissimulatione præpositi fuisse neglectam, causasquæ moræ illius non absque animi sui commotione perquirens, protinus agnouisset honestiorem ei cæteris viduam deputatam, occultè præcepit, ut ea illi quæ esset cunctis nequior traderetur: quæ scilicet vel iracundia, vel rixis, vel vinolentiâ, seu verbositate atque etiam vanitate cunctas, quibus hæc vitia dominarentur, excederet. Quam cum multo facilius inuentam sibi traditam domi habere cœpisset, atque eadem ei diligentia qua priori illi viduæ vel etiam

Audio

studiosius ministraret, hoc solum ab ea pro tantis obsequijs recipere gratiam, ut indignis iugiter afficeretur iniurijs, conuictijs quoque ab ea exprobrationibusq; continuis vexaretur, obijcientis ei & maledicis obrectationibus increpantis, eo quod se non ad refrigerium, sed potius ad cruciatum & contumeliam ab episcopo poposcisset magisq; se de requie ad laborem, quam de labore transtulisset, ad requiem. Cum ergo assiduitas iurgiorum eo vsque prorumperet, ut ne ab iniectioe quidem manuum proca mulier temperaret, illa autē humilioris obsequij ingeminarēt officia, nō furentē vincere renitendo, sed semetipsam humiliter subiiciēdo discebat, ut multimodis indignationibus laceffita, iurgantis insaniam humanitatis mansuetudine definirēt. Quibus ad plenum exercitijs confirmata, perfectamq; virtutem desiderata patientia consecuta, ad memoratum sacerdotem, tam pro electionis illius iudicio, quam etiam pro beneficio exercitationis sua gratias relaturę perrexit, eo quod secundum desiderium suum tandem ei magistram patientia dignissimam prouidisset, cuius iniurijs iugibus ut quodam palestra oleo quotidie roborata, ad summam animi patientiam perueniret. Tandem inquit, dedisti mihi in qua repauserem. Nam illa prior suis me potius honorabat ac refrigerabat obsequijs. En dilectissimi quantopere scemina hæc, ut eiusdem D. Ioannis Cassiani, ex quo ista descripsimus verbis utar non solum tentationum nō vitarit incurfus, sed etiam molestiarum sibi occasiones procurarit. Ve igitur tandem finem nostro sermone imponamus discamus obsecro vana mundi blandimenta stoccipendere, discamus pro Deo & amore Dei libenter aduersa perpeti, certi quod blanda plerumq; fallacia, aduersa verò semper salutaria sint. Imitemur beatissimorum innocentium martyrum innocentiam, imitemur humilitatē, atq; eorum quoad possumus simplicitatem verē columbinam sestemur, nō ita tamen ut sensibus sed malitia paruuli simus. Atq; ut ad hæc, imo & ad virtutes omnes excolendas ac apprehendas magis sumus apti & instructi, vitemus immoderatam voluptatē quæ ex cibo potuq; capitur, vitemus somni intemperantiã ac niuietate, vitemus occupationes, & studia infrugifera, vitemus animi multiplicē distractionē ac dilacerationē, vitemus confabulationes, & inaniloquia, vitemus omnē duplicitatē & hypocrisim, vitemus deniq; rerum labentiũ ac viliũ appetitiones. Hęc septē quisquis bene vitauerit, facillē virtutes omnes adipiscetur gratia & benignitate Dñi nostri Iesu Christi, cui cū Patre & sancto Spiritu vna est gloria ac indissimilis potestas per infinita secula seculorum, Amē.

1. Corin. 14.

IN FESTO CIRCUNCISIONIS DOMINI
nostri Iesu Christi, Epistola B. Pauli Apostoli
ad Titum tertio.

Apparuit benignitas & humanitas Saluatoris nostri Dei. Non ex operibus iustitię, quę fecimus nos, sed secundum misericordiam suam saluos nos fecit, per luanacrum regenerationis & renouationis Spiritus sancti, quem effudit in nos abunde per Iesum Christum Saluatorem nostrum. Ut iustificati gratia ipsius, heredes simus secundum spem vitę æternę, In Christo Iesu Domino nostro.